

Konstnären Emil Roberg

Återutgivning av text från 1859

En gratis e-bok från
e-boksforlaget.se

Konstnären Emil Roberg
- Återutgivning
av text från 1859

Redaktör: Josef Robertsson

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand
Virvelvind Förlag, Lysekil
Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

I den här e-boken får du läsa om en av 1800-talets mer okända konstnärer, Emil Roberg.

Han arbetade framför allt som dekorationsmålare vid olika teater i Stockholm.

Den här texten publicerades 1859 i den svenska tidskriften "Ny Illustrerad Tidning".

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksforlaget.se i april 2016. Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Konstnären Emil Roberg

Den här texten publicerades den 12 mars år 1859 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Emil Roberg". Texten publicerades anonymt.

En förmiddag för 18 år sedan inträdde författaren till dessa rader på mindre teaterns scen. Det var det första året af dennas tillvaro, och författaren hade då sitt första lustspel der under inöfning.

»Nu får jag göra dig bekant med min nye dekorationsmålare», yttrade kapten Lindeberg, »och du skall få se att jag äfven i dekorationsväg skall öfverträffa den kungliga scenen.»

Författaren smålog åt detta yttrande, ty kapten Lindeberg, den frejdade politiska skriftställaren och samma teaters skapare, förstod sig på mycket, men minst eller intet på teater, ehuru han trodde sig göra det och för denna tro vågade sitt lif, liksom han sednare förlorade hela sitt ekonomiska välstånd. Han trodde det gick lika lätt att få talanger för tiljan som tegelsten till murrarna. Lindeberg visade emellertid på en liten spenslig ung man eller yngling, hvilken, liggande framstupa på en duk som nära

betäckte hela teatergolvet, med ett stycke kol drog streck här och tvärs.

»Det är, som du ser, fonden till din komedi», fortfor Lindeberg, »och du skall få se att den, d.v.s. fonden, blir ett mästerstycke.»

Lindeberg spådde den gång sant. Fonden, engång färdig och framställande en vy af Djurgården med Bellmans byst i perspektiv, uppenbarade, om ej just mästerstycket, åtminstone anlagen till mästaren. Artisten var Emil Roberg, elev af professor Müller, kongl. teaterns dåvarande dekorationsmålare. Några år derefter åtföljdes Roberg och författaren till Skeppsholmen, för att taga en vy af Stockholm för en ny komedi. Meningen var egentligen att på kastellholmen från foten af det förra kastellet taga ifrågavarande vy; men väl komne öfver skeppsholmsbron, stannade han och författaren vid det lilla schweizeriet, som då fanns till på den lilla udden nära invid bron. Man beslöt rasta der någon stund, men hade icke suttit der länge förrän en förfärlig knall hördes, för hvilken marken skälfde och alla holmens fönsterrutor flögo i skärfvor. Det var det gamla kastellet som flög i luften, samma kastell, från hvilken utsigten skulle tagas.

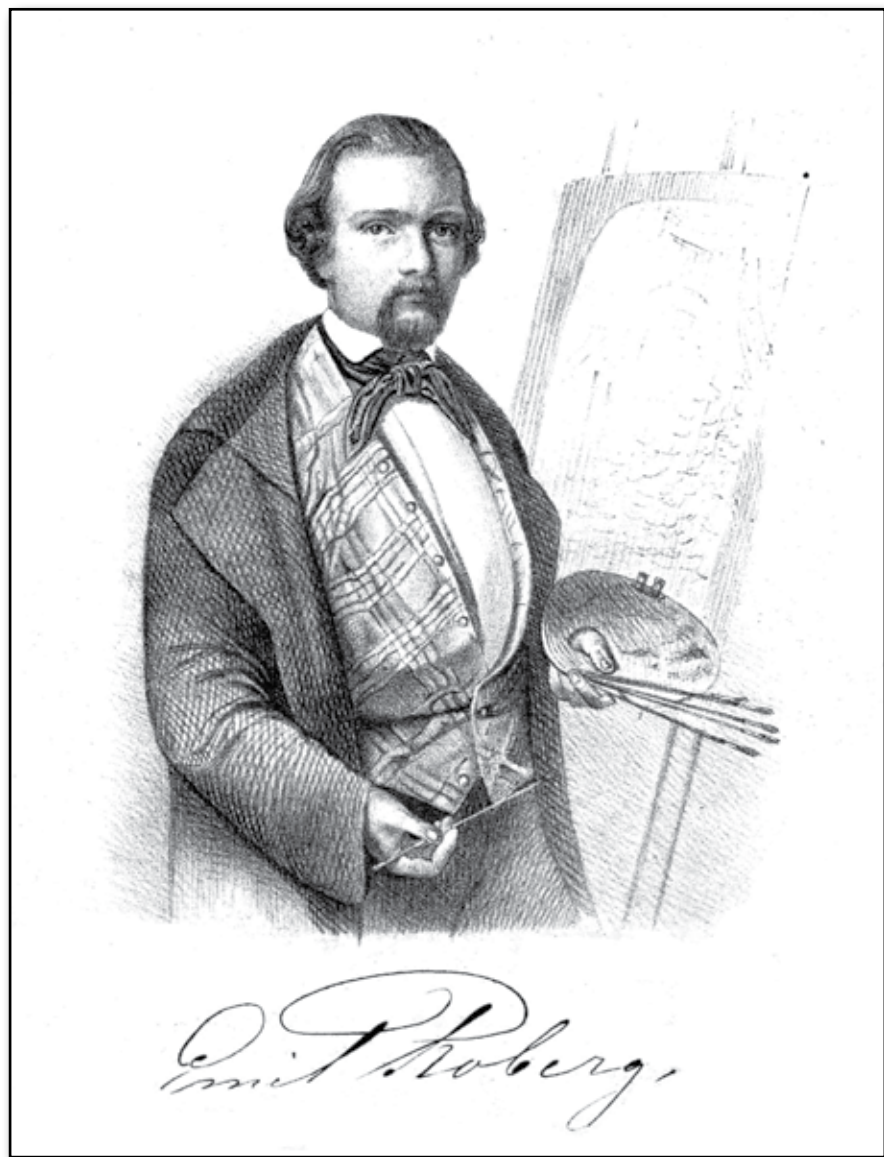
»Om vi fortsatt vägen», yttrade Roberg, blek och krampaktigt tryckande sin följeslagares hand, »så hade vi varit der... och äfven der», tillade han, pekande åt luften.

»Javisst», svarade författaren, icke heller särdeles röd om kinden, »och det hade varit fullkomligen onödigt åtminstone för dig, som nog kan stiga ändå, utan att behöfva ha ett helt kastell

i hälarne efter dig».

Äfven författaren spådde sant. Roberg steg och var, efter ytterligare några års förlopp, måhända en af de första i sitt slag och bestämdt den utmärktaste dekorationsmålare som svenska jorden uppammat. Hans arbeten för Stockholms teatrar, synnerligast den kungliga, bära oförgängliga vittnesbörd om hans stora talang, och hans bortgång anses med skäl för den största förlust som svenska teatern på länge lidit. Han lefde tillräckligt länge, för att hinna förvärfva sig ära och ett utmärkt namn. Han lefde för kort tid, för att hinna bilda någon elev, som värdigt kunde träda i hans fotspår, och man skall djupt sakna honom i de verk han icke hunnit fullborda.

Lefvande, frisk och kraftfull till själen, led han af en länge sjuklig kropp. Medan ur hans pensel flöto de rikaste färger, de klaraste dagrar, blektes allt mer hans kind, beskuggades alltmer hans öga. Lika rastlös som han var i *sitt* arbete, var döden i sitt, och Roberg räknade icke mycket öfver 38 år när han nedsteg i grafven. Det knyter sig en vacker lagerkrona öfver denna förtidiga grift, och skådar man närmare på kronan, så ser man något diamantlikt glittra från bladen. Det är kärlekens tårar, det är vänskapens, ty det ädlaste hjerta och den renaste karakter voro snillets närmaste grannar i denna bräckliga hydda. Diamanterna äro lika välförtjenta som kronan.

Emil Roberg.

Viktiga ord och personer

Bellman, Carl Michael.

[1740–1795] Svensk poet och trubadur. En av den svenska kulturens mest inflytelserika personer. Är mest känd för böckerna "Fredmans epistlar" (1790) och "Fredmans sånger" (1791). Bland hans många kända visor finns "Gustafs skål" och "Fjäriln vingad syns på Haga".

Lindeberg, Anders.

[1789–1849] Svensk militär, författare och teaterägare. Var en av 1800-talets mest inflytelserika journalister och författare, och arbetade bland annat på Aftonbladet, Dagen och Stockholmsposten. Dömdes till döden för majestätsbrott sedan han brutit mot teatermonopolet. Han fick senare amnesti.

Müller, Georg Albert.

[1803–1864] Tysk dekorationsmålare verksam i Sverige. Arbetade bland annat vid Kungliga teatern och Ladugårdsteatern i Stockholm. Blev invald i Konstakademien år 1845.

Schweizeri.

Ett gammalt namn för kafé med spritutskänkning. Fick sitt

namn från de många schweizare som flyttade till Sverige i början av 1800-talet och öppnade sockerbagerier.

Fler böcker från E-boksforlaget.se

Här är några flera e-böcker från E-boksforlaget.se

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

På vår sajt hittar du mer information om böckerna samt länkar.

Ett urval av våra e-böcker

001	"Greby gravfält – det vackraste gravfältet i Sverige"	011	"Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
002	"222 galna fakta om filmstjärnor och kändisar"	012	"Forntidens perioder" (1892)
003	"99 galna fakta du inte visste om bad"	013	"Skäggets historia" (1893)
004	"Hollyhotell – triviaboken om kändisar på hotell"	014	"Midvinterns solfest" (1894)
005	"Solgudens yxa och Tors hammare" (1899)	015	"Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
006	"Svenska djur i folktron" (1898)	016	"Bohusläns bygdeborgar" (1909)
007	"Galna väderrubriker – 155 exempel från kvällstidningarna"	017	"Bohuslänska hällristningar" (1879)
008	"Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)	018	"Kattens kulturhistoria" (1882)
009	"Galna rockstjärnor – 199 otroliga fakta från pop- och rockvärlden"	019	"Ett besök i Venedig år 1878"
010	"250 galna fakta om fotbolls-VM"	020	"Strandgatan i Visby år 1879"
		021	"Märkliga orter i Sverige" (1883)
		022	"Resa på Dalslands kanal år 1877"
		023	"Nyköpings slott" (1877)
		024	"Djurens sömn" (1889)
		025	"Katten i forntida Egypten" (1889)
		026	"Ett besök i Marstrand år 1882"
		027	"Runlejonet i Venedig" (1871)

- 028 "Dryckenskapens faror" (1894)
- 029 "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- 030 "En utflykt på Mälaren år 1871"
- 031 "Kelternas historia" (1883)
- 032 "Jack Uppsprättaren – Världens första bok om seriemördaren Jack the Ripper" (1889)
- 033 "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- 034 "Ett dygn på månen år 1870"
- 035 "Blomsterspråket" (1888)
- 036 "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- 037 "Fynden i Troja" (1878)
- 038 "Skildring af Vestergötland år 1882"
- 039 "Kalmar slotts historia" (1880)
- 040 "Ett besök i Södertälje år 1881"
- 041 "En färd på Donau år 1882"
- 042 "Ringmuren i Visby" (1874)
- 043 "Skildring av Värmland år 1882"
- 044 "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter "
- 045 "Om julens härkomst" (1899)
- 046 "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- 047 "Julen i Skåne på 1820-talet"
- 048 "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- 049 "Skildring av Göteborg år 1882"
- 050 "Skildring av Halland år 1882"
- 051 "Skånska fornminnen" (1853)
- 052 "Norrköpings historia" (1871)
- 053 "Ett besök i Waxholm år 1870"
- 054 "Förbindelse mellan Skandinavien och västra Europa före Kristi födelse" (1889)
- 055 "Vadstena slott" (1875)
- 056 "Skildring av Island" (1870)
- 057 "Husaby kyrka" (1899)
- 058 "Besök på Gripscholms slott år 1895"
- 059 "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- 060 "Ett besök i Rom år 1870"
- 061 "Orkidéernas historia" (1894)
- 062 "Besök på Helgoland år 1874"
- 063 "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- 064 "1870-talets bästa tips för frisyrr och utseende"
- 065 "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- 066 "Guide till Uppsala år 1875"
- 067 "Skildring av Blekinge år 1882"
- 068 "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- 069 "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- 070 "Skildring av Bohuslän år 1882"
- 071 "Gripscholms slott" (1877)
- 072 "Skildring av Dalsland år 1882"
- 073 "Skildring av Närke år 1882"
- 074 "Skildring av Öland år 1882"
- 075 "Lyxens historia" (1870)
- 076 "Skildring av Stockholm år 1882"
- 077 "Sveriges 33 mest sevärda vikingaplatser"
- 078 "Skildring av Västmanland år 1882"

- 079 "Skildring av Härjedalen år 1882"
- 080 "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- 081 "Ett besök i Visby år 1906"
- 082 "Skildring av Gästrikland år 1882"
- 083 "Skildring av Jämtland år 1882"
- 084 "Gaffelns historia" (1889)
- 085 "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- 086 "Gråfkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- 087 "Bohus fästning" (1869)
- 088 "En resa på Rhen år 1866"
- 089 "Skildring av Gotland år 1882"
- 090 "Falu grufvas historia" (1864)
- 091 "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- 092 "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- 093 "Sveriges hundraser" (1880)
- 094 "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- 095 "Borgholms slottsruin" (1878)
- 096 "Vårt solsystem" (1878)
- 097 "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- 098 "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)
- 099 "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- 100 "Hilmas Alaska" Resguide till guldgräverskans trädgård av cement.
- 101 "Skildring av Ångermanland 1882"
- 102 "Ölands fornminnen" (1874)
- 103 "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- 104 "Tors hammare" (1872)
- 105 "Skildring av Dalälven år 1876"
- 106 "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- 107 "Hällristningarnas ålder" (1869)
- 108 "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- 109 "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- 110 "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- 111 "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- 112 "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- 113 "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- 114 "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- 115 "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- 116 "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- 117 "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- 118 "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet. "
- 119 "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- 120 "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- 121 "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- 122 "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- 123 "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulle patienten"
- 124 "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"

- 125 "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- 126 "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- 127 "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- 128 "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- 129 "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"
- 130 "Skildring av Södermanland år 1882"
- 131 "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- 132 "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- 133 "Ett besök i Ystad år 1872"
- 134 "Petras helgedomar" (1921)
- 135 "Ett besök i Boxholm år 1885"
- 136 "Resor med luftballong år 1873"
- 137 "Ett fartyg från vikingatiden – fyndet av Tuneskeppet 1867"
- 138 "Skildring av Östergötland år 1882"
- 139 "Ännu fler galna rockstjärnor – 200 otroliga fakta från pop- och rockvärlden"
- 140 "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- 141 "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"
- 142 "Guide till biskötsel" (1885)
- 143 "Ett besök i Roms katakomber år 1870"
- 144 "Skildring av Riseberga klosterruinerna" (1874)
- 145 "Citatboken. 222 kändisar om sin ålder och om att bli gamla"
- 146 "SVT-skandaler 1. Den otroliga historien: Så blev "På spåret" filmerna olagliga"
- 147 "Fyra skadade är mindre än fem döda – 444 tjuvlyssnade citat på en kvällstidning"
- 148 "Sherlock Holmes: En studie i rött"
- 149 "Forn tidens sjörövare i Medelhavet" (1870)
- 150 "33 Viking places to visit in Sweden – guidebook to ruins and museum"